

имали войниците, тъ били длъжни да служатъ на царя; именно, всѣки войникъ отивалъ на всѣки три години една година на царска служба. Службата на войниците въ различнитѣ врѣмена била различна. Тъй, отначало тъ сѫ били истински войници и дълго врѣме сѫ се борили заедно съ турците противъ враговете на османската сила, като придружавали турската войска въ нейните походи и като участвували, съ мечове въ ръка, въ първия юрюпъ (нападение) противъ неприятеля. По-послѣ нашите войници почнали само да сѣкатъ дърва на турската войска, да ѝ носятъ вода и да ѹ правятъ окопи. Най-послѣ, слѣдъ 1—2 вѣка, султанътъ почналъ да употребява войниците на по-лека служба, именно: привиквалъ всѣка пролѣтъ по нѣколко хиляди отъ тѣхъ въ Цариградъ, дѣто ги каралъ цѣло лѣто да пасатъ царските и везирските коне, да женатъ ечимики и да косятъ сено, а есенно врѣме ги пращалъ назадъ въ планините имъ¹⁾.

За нашите войници и за тѣхното отиване на царска служба въ Цариградъ имаме отъ Стефана Герлаха (въ 1573 г.) слѣднитѣ дѣлъ забѣлѣжки:

„Турчинътъ има много хиляди Бѣлгари, които не плащатъ никаквѣ данъкъ, но на всѣкиго дохожда редъ, всѣка третя година, да варди конетъ на царя и на пашите (сир. везирите) по пасбищата и да имъ тѣрси храна. Това става по Великъ-день и по-послѣ. Тогава влизатъ въ Цариградъ съ гайди и

¹⁾) Hammer, Osmanische staatverfassung, B. I. s. 309. 407. 495.